

YOZGAT ÇEVRESİNDE SÖYLENEN ŞÜKRAN TÜRKÜSÜ

Bayram DURBİLMEZ

Yozgat dolaylarında dillerden düşmeyen bir türküdür. «Şükran» türkü. Sorgun'un Taşpınar Köyü'nden Muttalip isimli bir gencin Yozgat'tan köyüne dönerken, aynı vasıtada yolculuk ettiği ve bir bakışta âşık olduğu, Yozgat'ın Fakıbeyli köyünden Şükran isimli bir güzele olan duygularını dile getirir.

Her türkünün bir hikâyesi, yüreklerde bir yeri vardır. Bu yürek öyle bir yürektir ki; yüzyıllarca yaşayan, acının, coşkunun, sevincin, direncin yatağıdır. Şükran Türküsü'nün doğuşunu anlatan hikâye de şöyledir :

Muttalip yakışıklı bir delikanlıdır. Bir iş için gittiği Yozgat'tan köyüne dönecektir. Minibüs hareket eder. O sırada güzel bir kızın kendisine baktığını görür. Göz göze gelirler. Kızın gülen gözlerle kendisine bakması ve gülümsemesi genç Muttalip'in aklını başından alır.

Babası kızın yanında olduğu için iki genç bir türlü konuşma fırsatı bulamazlar. Vasıta Fakıbeyli durağına vardığında Şükran'la babası inerler. Babası arkasını dönünce Şükran Muttalip'e el sallar. Minibüs hareket eder. Genç Muttalip köyüne (Taşpınar'a) vardığında sersemleşmiştir.

Genç âşık Şükran'ı bir türlü unutmaz. Her yerde onu görür. Muttalip kendi kendine şirler söyler. Çevresinde Âşık olarak tanınır.

İki sevgili bir türlü kavuşamaz, fakat hüznü bir aşk macerası neticesinde söylenen ve o günden beri terennüm edilen bu türkü Muttalip ile Şükran'ın aşkını ölümsüzleştirir.

Bugün dost sohbetlerinde, köy odalarında, düğünlerde derneklerde söylenmeye devam edilen¹ Şükran Türküsü'nü terennüm eden Âşık Muttalip hâlen Yozgat'ta yaşıyor². Babam Bahri Durbilmez'den derlediğim türkünün sözleri şöyle :

Yozgat'tan gelirken arkadaş olduk,
Bakıp uğrun uğrun güliyon Şükran.
Baban yanındaydı konuşamadık
Ben senin hâlini biliyom Şükran.

Göz ettin ceylanım aklımı aldın,
Makine başıma devrildi sandım,
O baban mı dedim, başın salladın,
Vallahi aklımı alıyon Şükran.

Makine yaklaştı durak yerine
Salladın elini, koydun beline
Kurban olam Şükran tatlı diline
Şirin dillerinle söylüyön Şükran.

Endim makineden kaybettim yolum,
Asla tanımadım ben sağım solum,
Sen bir menekşesin ben de sümbüllüm,
Koparma dalımdan soluyom Şükran.

Aslın Fakıbeyli, anan da Zeynep,
Acep seni bana yazar mı yarab?
İster kölen olam, istersen türab,
Derdimin ilacı oluyon Şükran.

Kız senin baban da Rıza pederim,
Sensiz bu dünyâyı söyle niderim?..
Başım alıp diyâr diyâr giderim,
Deli edip dağa salıyon Şükran.

Araziniz bile ırgat yapıyo,
Gümüş parmakların deste tutuyo,
Çok sallanma canım, aklım gediyo,
Aklımı başımdan alıyon Şükran.

Senin adın Şükran, ben de Muttalip,
Sen bana âşıksın, ben sana tâlip,
Taramış zülfünü gerdana çalıp,
Hayırlı yollara gidiyon Şükran.

1. Öğretmen Siyami Yozgat, bu türkünün Çekerek ilçesi dolaylarında da terennüm edildiğini belirtmiştir.
2. Geniş bilgi için bkz. Durali Doğan; Yozgat Şair ve Yazarları, Ankara 1988, s. 108.